

Η αλλαγή του κλίματος είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα με τρομακτικές συνέπειες για το μέλλον του πλανήτη μας, αν δεν δράσουμε τώρα.

Ακόμη και οι μικρές αλλαγές στις καθημερινές μας συνήθειες μπορούν να μειώσουν την κατανάλωση ενέργειας και να συμβάλουν στη μείωση των εκπομπών των «αερίων του θερμοκηπίου» χωρίς να επηρεαστεί η ποιότητα της ζωής μας.

**Η ΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ
ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟ ΕΜΑΣ!**

ΠΑΙΡΝΟΥΝΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΜΑΣ!

Σχέδιο μαθητή Ανδρέα Διονυσίου από
το Γ' Δημοτικό Σχολείο Καίμακλιου

Η έκδοση αυτή ετοιμάστηκε σε συνεργασία με το **Ενεργειακό Κέντρο της Περιφέρειας Κρήτης**.

Ενεργειακό Γραφείο
Κυπρίων Πολιτών

Οδός Λεύκωνος 20, Μαρκίδης Κωρτ 13,
Γραφείο 403, 2064 Στρόβολος, Λευκωσία.
Τηλέφωνα: 22667716, 22667726
Φαξ: 22667736
email: info@cea.org.cy
website: www.cea.org.cy

**Η αλλαγή του
κλίματος
εξαρτάται**

ΚΑΙ ΑΠΟ ΣΕΝΑ

*Μάθε τι μπορείς να κάνεις
για να βοηθήσεις*

Ενεργειακό Γραφείο
Κυπρίων Πολιτών

Τι είναι η αλλαγή του κλίματος;

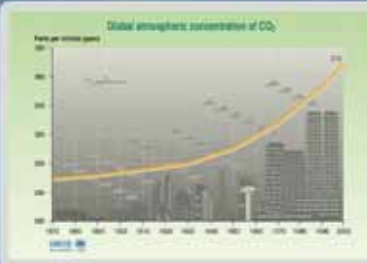
Το σοβαρότερο περιβαλλοντικό πρόβλημα που ο πλανήτης μας καλείται να αντιμετωπίσει, είναι η αλλαγή του κλίματος, με άμεσο αντίκτυπο στην αύξηση της θερμοκρασίας της γης (φαινόμενο του θερμοκηπίου). Η θερμοκρασία της γης αυξάνεται ολοένα και περισσότερο λόγω κυρίως της καύσης ορυκτών καυσίμων. Κατά την καύση ορυκτών καυσίμων εκπέμπονται αέρια στην ατμόσφαιρα (αέρια του θερμοκηπίου - όπως για παράδειγμα είναι το διοξείδιο του άνθρακα CO₂).

Η θερμοκρασία της γης ήταν σταθερή επί 10.000 χρόνια μέχρι τη βιομηχανική επανάσταση. Από το 1850 και μετά, έτος από το οποίο υπάρχουν σταθερά ακριβείς μετρήσεις, η θερμοκρασία της γης έχει αυξηθεί κατά 0,76 °C. Αν δεν λάβουμε μέτρα, πιθανόν να αυξηθεί περισσότερο και υπολογίζεται κατά 1,8 - 4,0 °C. Ο 20^{ος} αιώνας ήταν ο θερμότερος αιώνας μέχρι σήμερα.

Αν η θερμοκρασία της γης αυξηθεί περισσότερο από 2 °C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα, η κλιματική αλλαγή πιθανόν να καταστεί μη αναστρέψιμη.

Κάτι τέτοιο θα έχει δραματικά αποτελέσματα (η αρχή τους είναι ήδη εμφανής) όπως: αλλαγή του τοπικού κλίματος, λιώσιμο των πολικών παγετώνων, άνοδος της στάθμης της θάλασσας, συχνότερη εμφάνιση καύσωνα-ξηρασίας-καταιγίδων-τυφώνων-πλημμύρων...

Εάν δεν δράσουμε ΤΩΡΑ, η αλλαγή του κλίματος θα επιδράσει καταστροφικά στο φυσικό περιβάλλον μας, στη ζωή μας και στην οικονομική ανάπτυξή μας με επακόλουθη αποσταθεροποίηση των κοινωνιών σε ολόκληρο τον πλανήτη.

Μεταφορές Μετακίνηση

- 1 Αποφεύγουμε τις μικρές διαδρομές με το αυτοκίνητο.
- 2 Ακολουθούμε εναλλακτικές προτάσεις (ποδήλατο, λεωφορείο, πεζός).
- 3 Φροντίζουμε για τη σωστή συντήρηση του αυτοκινήτου και ελέγχουμε συχνά την πίεση των ελαστικών.
- 4 Παρακολουθούμε την κατανάλωση καυσίμων του αυτοκινήτου μας. Η κατανάλωση αυξάνεται με τον κλιματισμό.
- 5 Αποφεύγουμε τις πολύ χαμηλές ή πολύ υψηλές ταχύτητες, οδηγούμε ομαλά και αποφεύγουμε τα απότομα φρεναρίσματα.
- 6 Μοιραζόμαστε με άλλους το αυτοκίνητο για τη δουλειά.

Το "Σύμφωνο των Δημάρχων"

Το "Σύμφωνο των Δημάρχων" είναι μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την δημιουργία ενός μόνιμου δικτύου συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Δήμων κατά της Κλιματικής Αλλαγής.

Οι Δήμοι αυτοί δεσμεύονται για την υπέρβαση των στόχων της Ε.Ε. για μείωση των εκπομπών Διοξειδίου του Ανθρακα (CO₂) στις επικράτειές τους σε ποσοστό μεγαλύτερο του 20% μέχρι το 2020 μέσω μέτρων προώθησης της Ενεργειακής Αποδοτικότητας και των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Κατανάλωση ζεστού νερού χρήσης

- 1 Εγκαθιστούμε ηλιακό θερμοσίφωνα (για νέες κατοικίες είναι υποχρεωτικό - Κ.Δ.Π. 446/2009)
- 2 Συμβουλευόμαστε τον Τεχνικό Οδηγό Ηλιακών Συστημάτων (Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού).
- 3 Προτιμούμε ένα ντους από ένα μπάνιο (3 φορές λιγότερο νερό και ηλ. ρεύμα). Δεν αφήνουμε το νερό να τρέχει άσκοπα.
- 4 Χρησιμοποιούμε και άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για να θερμάνουμε το νερό όπως γεωθερμία και στερεή βιομάζα.

Απορρίμματα Ανακύκλωση

- 1 Κάνουμε την ανακύκλωση τρόπο ζωής.
- 2 Μειώνουμε τα απορρίμματα μας.
- 3 Χρησιμοποιούμε σακούλες πολλαπλών χρήσεων για ψώνια.
- 4 Μειώνουμε την κατανάλωση στα προϊόντα καθαρισμού μίας χρήσης (π.χ. χαρτοπετσέτες, πλαστικές συσκευασίες).

Κλιματικές αλλαγές στην Κύπρο

Η παγκόσμια κλιματική αλλαγή δεν θα μπορούσε να μην επιφέρει επιπτώσεις και στην Κύπρο. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια συνεχής αύξηση της θερμοκρασίας φτάνοντας μάλιστα τον Αύγουστο του 2010 στους 46 °C που ήταν η υψηλότερη θερμοκρασία που καταγράφηκε ποτέ στην Κύπρο.

Επίσης, την τελευταία δεκαετία παρατηρούνται εντονότερα τα φαινόμενα της ανομβρίας, της ξηρασίας και της ερημοποίησης. Ακόμη, παρατηρούνται συχνά ακραία καιρικά φαινόμενα όπως καταιγίδες, πλημμύρες και ανεμοθύελλες.

Μια πιθανή αύξηση στη στάθμη της θάλασσας από το λιώσιμο των πάγων, θα είχε τεράστιες συνέπειες στις περιοχές που βρίσκονται κατά μήκος της ακτογραμμής της Κύπρου.

Στη χώρα μας, για δεκαετίες η ηλεκτροπαραγωγή γινόταν εξολοκλήρου από ορυκτά καύσιμα ενώ υπάρχει αρκετό διαθέσιμο δυναμικό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Η αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας για θέρμανση νερού και της στερεής βιομάζας για τη θέρμανση των χώρων των σπιτιών αποτελούσαν τις μόνες πηγές ενέργειας που αξιοποιούνταν. Την τελευταία πενταετία νέες τεχνολογίες όπως τα φωτοβολταϊκά συστήματα, οι ανεμογεννήτριες, οι γεωθερμικές αντλίες θερμότητας, οι σταθμοί βιοαερίου κ.α. εντάσσονται σταδιακά στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας.

Η περαιτέρω αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας καθώς και οι εξοικονόμηση ενέργειας είναι απαραίτητη για την προστασία του περιβάλλοντος και την καταπολέμηση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής.

Η Κύπρος, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της έναντι της ΕΕ θα πρέπει να πετύχει συνεισφορά των ΑΠΕ στην τελική ενεργειακή κατανάλωση της χώρας σε ποσοτό **13% μέχρι το 2020**.

Η εξοικονόμηση ενέργειας στις καθημερινές μας συνήθειες δείχνει το σεβασμό μας προς το περιβάλλον!

Τι μπορούμε να κάνουμε;

Με τη λήψη μικρών μέτρων, μπορούμε ΟΛΟΙ ΝΑ ΣΥΜΒΑΛΟΥΜΕ στην παγκόσμια προσπάθεια αποτροπής της δραματικής αλλαγής του κλίματος.

Θερμομόνωση

- 1 Θερμομονώνουμε καλά τα σπίτια μας. 30% των απωλειών θερμότητας μίας οικίας προέρχονται από την οροφή.
- 2 Χρησιμοποιούμε διπλά ή και τριπλά τζάμια στα παράθυρα. Έτσι μειώνουμε 15% τις απωλειες θερμότητας.
- 3 Εκμεταλευόμαστε τις αρχές του βιοκλιματικού σχεδιασμού και κήπου.

Θέρμανση Κλιματισμός

- 1 Χρησιμοποιούμε ΑΠΕ όπως ηλιακή, στερεή βιομάζα και γεωθερμία για τη θέρμανση και ψύξη χώρων.
- 2 Περιορίζουμε τις απώλειες θερμότητας σφραγίζοντας χαραμάδες των ανοιγμάτων.
- 3 Επιλέγουμε κλιματιστικά ενεργειακής κατηγορίας Α. Συντηρούμε συχνά το μηχανολογικό εξοπλισμό.
- 4 Ρυθμίζουμε το κλιματιστικό σε θερμοκρασία όχι μικρότερη από 25 °C το καλοκαίρι και όχι μεγαλύτερη από 20-22 °C το χειμώνα.
- 5 Εγκαθιστούμε ανεμιστήρες οροφής. Τοποθετούμε ανοιχτόχρωμες τέντες ή σκίαστρα για το καλοκαίρι.

Φωτισμός

- 1 Σβήνουμε τα φώτα όταν δεν τα χρειαζόμαστε.
- 2 Χρησιμοποιούμε λαμπτήρες χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης.
- 3 Βάφουμε τους τοίχους με φωτεινά χρώματα.
- 4 Ανοίγουμε τις κουρτίνες και τα σκίαστρα την ημέρα για να αξιοποιήσουμε το φυσικό φωτισμό.

Ηλεκτρικές συσκευές

- 1 Επιλέγουμε ηλεκτρικές συσκευές ενεργειακής κατηγορίας Α ή Α+.
- 2 Δεν αφήνουμε συσκευές σε κατάσταση αναμονής (stand-by).
- 3 Χρησιμοποιούμε τα πλυντήρια ρούχων και πιάτων όταν είναι γεμάτα.
- 4 Μην αφήνετε τον εξοπλισμό του γραφείου σας ανοικτό όταν δεν το χρησιμοποιείτε.
- 5 Μην αφήνετε ανοικτή την πόρτα του ψυγείου και του καταψύκτη.